

forhandlingsvenligt. Det er ganske urigtigt, hvad det ærede Medlem fra Esbjerg har sagt, at jeg har bekæmpet denne Ændring saa stærkt. Jeg har bekæmpet den Aand, der talte igennem Angrebet paa mit Forslag, og den Aand, der talte igennem det ærede Medlems Forsvar for Ændringen, og den Aand vil jeg tillade mig at bekæmpe, hvor jeg møder den.

Lovforslaget blev af det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) gjort til Genstand for en Kritik med Hensyn til Antallet af Tillægsmandaterne. Det ærede Medlem mente, at det ikke vilde give et fuldt forholdsmæssigt Resultat. Det er umuligt at sige, hvilket Resultat de forskellige Tillægsmandatsystemer vil give, men i saa Henseende er enhver Forholdstalsvalgmaade ens stillet. Enhver hidtil anvendt Forholdstalsvalgmaade kan bringe Overraskelser. Den kan det ene Aar ved det ene Valg bringe et bedre og det andet et ringere Resultat med Hensyn til Forholdsmæssigheden. Jeg vilde ikke have haft noget imod, at der havde været flere Tillægsmandater til Udledning af de eventuelle Vanskeligheder, men Begrænsningen laa for mig i, at det ikke var muligt at naa op over de 140 Mandater, og i, at jeg ansaa det for givet, at hvis man skulde naa frem ad den Vej nu i Valgloven at faa Forholdstalsvalg — og jeg anser det kun for muligt, naar det knyttes til Bevarelsen af Enmandskredse —, maatte man se saaledes paa Forholdene, at det var ugørligt at gaa den Vej, som det ærede Medlem (Ellinger) havde tænkt sig: at reducere Antallet af Enmandskredse. Jeg har bedt ham overveje, hvad han selv har oplevet, idet han neppe havde stillet et Ændringsforslag angaaende Nedlæggelse af Kredse, før han hurtigst muligt fjernede det for at undgaa Kritikken fra Vælgerne i de Kredse, som paa denne Maade blev berøvet en Repræsentation.

Der er nogle, som har sagt, at man ønskede endnu færre Mandater end de 140. Til disse vil jeg gerne have Lov til at anføre følgende: Vi gaar nu til en Udvidelse af Vælgertallet, som mere end fordobler dette. Vi kalder en ny Vælgerstyrke frem til Deltagelse i det offentlige Liv, som er større end den nuværende Vælgerskare. Kan det da siges at være urimeligt, at man til hele denne Vælgerstyrke tænker sig en Forøgelse af Folketingets Medlemsantal fra 114 til 140 eller fra 132 til 140 — thi 132 har der været Tale om paa Tidspunkter, hvor man end ikke tænkte sig Vælgerkorpset forøget. Til

et Mandat svarer der nu adskilligt over 4,000 Vælgere. Hvis vi ikke forøgede Mandatantallet, vilde det betyde, at der gennemsnitlig til et Mandat vilde svare 10,000 Vælgere. Kan det siges at være urimeligt, at et noget mindre Antal Vælgere bliver repræsenteret igennem en særlig Repræsentant? Blicher ikke alle de Ord, jeg har anført af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og af afdøde Sofus Høgsbro om Vælgernes større Indflydelse gennem et større Antal af Repræsentanter, dobbelt levende i det Øjeblik, vi kalder saa store nye Befolkningsklasser frem til Valgret? Jeg tror, at alle de, der er Tilhængere af Valgretsudvidelsen, burde ikke nære den urimelige Uvillie overfor Mandatforøgelsen, som næres i ganske smaa Kredse her i Landet, men smaa Kredse, som undertiden fører et stort Ord, Kredse, som før i Tiden udelukkende eller aldeles væsentlig fandtes i de konservative Partier, og som da gav Udtryk for Uvillie og Ringeagt for Rigsdagsarbejdet. Vilde det ikke være meget naturligere overfor den enkelte Stedder opstaaede Uvillie overfor Mandaternes Forøgelse at fremhæve det Moment, at en større Vælgerklasse, en saa stor Forøgelse af Vælgertallet, naturligt er ledsaget af en lille Forøgelse af Mandattallet? Den Brøkkandel af en Repræsentant, som tidligere faldt paa hver Vælger, den formindskes jo ganske overordentlig ogsaa gennem det Mandattal, som nu bydes.

Det ærede Medlem for Horsens Landkreds ønskede endnu en Gang at nævne de forskellige Indbyggertal, som han nu flere Gange har ladet indføre i Rigsdagstidenden, og om hvilke han mente, at jeg med noget Besvær opfattede dem i Gaar Aftes. Jeg sagde, da det ærede Medlem første Gang havde talt, at jeg ikke havde opfattet alle Tallene. Min Tale viste dog straks, at jeg kendte nogle af dem, men det ærede Medlem, som er vant til at være Tilhører, ved dog, at dette at faa flere Tal oplæst paa een Gang fra en Talerstol ikke er den bedste Maade, hvorpaa Tilhørere kan tilegne sig Tal. Det ærede Medlem har nu imidlertid flere Gange sat disse Tal i Rigsdagstidenden; de staar der altsaa, og det ærede Medlem mente, de viste, at endnu efter de Ændringsforslag, som foreligger her, var Forslaget saaledes, at hele Jylland blev noget forurettet. Jeg maa her have Lov til at bemærke, at der er et gammelt Ord, som siger, at Appetitten kommer, medens man spiser; men der er ogsaa en